

YÖ JOKA LANKESI YLLEMMME

MIKKO KOHO

WSOY

MIKKO KOHO

**YÖ JOKA
LANKESI
YLLEMME**

**WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI**

Ensimmäinen painos
© Mikko Koho ja WSOY 2025
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI
ISBN 978-951-0-51906-6

Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuden liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi

Omistettu äidille ja isälle

Aluksi

Tämä kirja perustuu oikeisiin yksiköihin, taktiikoihin ja toimintatapoihin. Operaatioturvallisuuden varmistamiseksi osa niistä on muutettu, yhdistelty tai jätetty kokonaan pois. Kirjassa mainitut julkisuuden henkilöt ovat fiktiivisiä versioita itsestään.

Kirjan lopussa on sanasto, josta saat halutessasi lisää tietoa tekstissä mainituista asioista.

I

*Vaikeita aikoja on edessä,
sanoi uutistenlukija*

Reserviläinen! Tällä tekstiviestillä teidät käsketään ylimääräiseen paikallispuolustusharjoitukseen. Johtajat, kuljettajat, erikoiskoulutettu miehistö ja kaikki huolto-aselajiin koulutetut astuvat palvelukseen 18.7. kello 20.00 mennessä. Miehistön sodanajantehtäviin sijoitetut astuvat palvelukseen 19.7. kello 20.00 mennessä. Saavu harjoitukseen heti kun kykenet ilmoitettuna päivänä. Jos et pääse harjoitukseen, ilmoita asiasta viipymättä aluetoimistoosi. Tällä tekstiviestillä voi matkustaa julkisen liikenteen välineissä maksutta.

Lisätietoja harjoituksesta, palvelukseenastumispaikasta ja palvelukseenastumisesta löydät osoitteesta <https://www.puolustusvoimat.fi/kesa-paikallispuolustusharjoitus>.

1. LUKU – 18. HEINÄKUUTA

ASEMALAITURILLA Kaarloa tervehtii mennyt maailma. Vain älypuhelimet ja pukeutuminen erottavat näyn historiasta, sillä huoli hyvästejä jättävien ihmisten kasvoilla on täsmälleen sama. Ehkä siksi yhteiskunnan on sittenkin niin helppo luiskahtaa tähän asetukseen. Monien mielestä mikään ei ole muuttunut: sama iکیaikainen karhu on vain jälleen herännyt. Kaarlo haluaa uskoa toisin. Järjellä ja hyvyydellä on vielä aikaa voittaa uhkaava hulluus.

Kouvolan aseman parkkipaikalla kyberiskujen vaivaamaa raideliikennettä täydentävät vapaaehtoisten kyydit, niin sanotut monnibussit, purkavat reserviläisiä sisuksistaan. Suurin osa kyyditsijöistä kieltäytyy MobilePay- ja käteistarjouksista. Yhdessä tätä tehdään, joku iäkkäämpi maastopukuinen vapaaehtoinen toteaa. Varmaan helvetin pettynyt, ettei ikänsä takia pääse mukaan. Tai mistäs sitä tietää. Tapiot voivat olla sitä luokkaa, että nostoväkikin tarvitaan. Jos sota syttyy.

Asemahallissa virta jakaantuu kahtia: osa aseman baariin, osa suoraan busseille. Armeija marssii vatsallaan ja kansanarmeija maksallaan.

– Pääministeri Lindtmanin mukaan valtionjohto arvioi kaiken menevän hyvin, mutta vaikeita aikoja on silti edessä. Hallitus on valmistellut valmiuslain seuraavien pykälien käyttöönottoa viime viikolla ylimääräisestä palveluksesta tehdyn päätöksen jatkoksi. Ylimääräisen palveluksen nojalla eilen 17.7. julistettu ylimääräinen paikallispuolustusharjoitus on saanut reserviläiset laajasti liikkeelle. Kutsu lähti

käytännössä kaikille valmiusprikaateihin sijoitetuille, joista sitoumuksen tehneet saivat käskyn tekstiviestinä. Meillä onkin täällä Helsingin päärautatieasemalla haastateltavana kaksi harjoitukseen suuntaava reserviläistä. Paikalla oleva toimittajamme...

Bussissa Kaarl on vaikea kuulla uutisia hermostuneen pulinan yli, mutta eivätpä ne tunnu mitään uutta kertovan. Onko hyökkäystä edeltävä radiohiljaisuus siis alkanut? Ympärillä monet reserviläiset tuijottavat niskat jäykkinä eteensä. Ainakin osa siis ottaa tilanteen tosissaan. Ehkä se on nyt Ukrainan sodan jälkeen helpompi uskoa. Kaarlo kuuluu siihen ihmisryhmään, joka uskoo vakaasti Nato-jäsenyyden estävän vastaavat tilanteet, hitto, sanottakoon se suoraan: estävän sen, että Suomeen hyökättäisiin. Ja oljenkorsi on yhä olemassa. Sota ei ole syttynyt, artikla viittä ei ole käytetty ja Kiinan tuella uudelleen aseistautunut Putinin Venäjä turvautuu vielä vain retoriikkaan.

– Nuijamaan selkkauksen, jossa pakettiauto ajoi väkisin Suomeen, uhriluvuksi on nyt varmistunut viisi. Tapaukseen vedoten Venäjä vaatii Suomelta suojavyöhykettä, jossa se voisi etsiä väitettyjä terroristeja. Vaatimuksen pontimeksi Venäjä on siirtänyt Säkkijärven alueelle moottoroidun rykmentin, joka Puolustusvoimien arvion mukaan kykenee hyökkäämään rajan yli. Tiedossa on, että lisäksi ainakin kaksi muuta moottoroitua rykmenttiä on matkalla kohti rajaa, ja nyt voidaan tosissaan puhua Venäjän liikekannallepanosta Suomen suuntaan. Ensimmäiset merkit Venäjän kankeasti alkaneesta mobilisaatiosta saatiin reilu kuukausi sitten, kun Venäjä alkoi kutsua reserviläisiä palvelukseen. Ylen haastatteleminen asiantuntijoiden mukaan Venäjä saa alta viikossa keskitettyä arviolta 50 000 – 100 000 sotilasta hyökkäysvalmiuteen Suomen rajalle siellä nyt olevan 15 000 sotilaan lisäksi...

Bussissa Kouvolansa huonosti tunteva Kaarlo avaa puhelimensa. Google Mapsin perusteella seuraava paikka saattaisi olla Kouvolan ravirata. Erikalta on myös tullut viesti, mutta siihen hän ei nyt pysty keskittymään.

– ...Naton pääsihteeri Mark Rutte vakuuttaa viidennen artiklan velvoitteiden toteutuvan täysimääräisenä, mikäli Venäjä hyökkää. Yhdysvaltain presidentti Trump ei ole kommentoinut Euroopan tilannetta suoraan, mutta kertoo luottavansa, että Putin toimii järkevästi...

Perustamiskeskus todellakin on Kouvolan ravirata, sillä bussin ikkunan takana laukkaa uljaiden heppojen sijaan reserviläisiä. Katsomorakennuksen ympäristössä on ainakin satoja ihmisiä, joista osa sovittaa jo maastopukuja ylleen tai sihtaillee rynnäkkökiväärien tähtäimien läpi.

– ...Yhdysvallat vakuuttaa puolustavansa Taiwania, jonka ympärillä Kiinan sotaharjoitukset jatkuvat toista kuukautta. Asiantuntijoiden mukaan on selviä viitteitä, että Kiinan ja Venäjän toimet ovat koordinoituja.

Sampo seisoo hiljalleen muodostuvan joukkueensa keskellä. Raviradan pölisevä hiekka laskeutuu silmiin. Kurkkua kuuva. Saapuessaan kaikilla on mielessä yksi ainoa kysymys: *tuleeko tästä oikeasti sota?* Ei Sampolla ole siihen vastausta, ainoastaan hentoja toiveita. Ja joukkueenjohtajana hänen pitäisi tietää, ei toivoa.

Sampo sovittaa maastopukua ylleen. Ainakin pari kokoa liian iso, joten hän liittyy muiden vaatteiden kokoja huu-tavien joukkoon. Palvelukseenastumisrituaali on armoton. Kiireisessä liikekannallepanossa tuntuu, että kukaan ei saa suoraan oikeita kokoja. Ei siinä, Sampoille se on mukavaa vaihtelua. Konkreettinen ongelma, johon on konkreettinen ratkaisu. Monnibussin takapenkillä oli ollut liian helppo kuunnella radiota ja jossitella. Asemalta saapuu koko ajan lisää linja-autoja. Karjalan jääkäriprikaatin sodanajanvahvuuteen kuuluu miltei kuusituhatta ihmistä, joista tänään saapuisi suurin piirtein puolet. Aikataulu lupaa prikaatin olevan taisteluvalmis neljän päivän kuluessa, mikä tuntuu todella kunnianhimoiselta. Kalustosta suurin osa, kuten tuikitärkeät ajoneuvot, ovat jakamatta. Radioista ja ammuksista puhumattakaan. Ylipäätään kaikki se, mikä tekisi heistä oikean, johdetun, sotajoukon.

– Neljäs panssarijääkärikomppania! Tänne kokoon! Sampo huutaa ja heiluttaa kättään. Suurta säkkiä kantava ja asetta hihnasta roikottava, jonkin verran Sampoa vanhempi mies kääntää kasvonsa kohti Sampoa. Kasvojen yläpuolella on hiekkatien ruskeat hiukset ja alapuolella vähän Sampoa pidempi vartalo.

– Morjesta, Kaarlo Stenfors. Alikersantti, tulija esittäytyy.

– Morjesta, Sampo Kokkonen, vänrikki. C- eli Charlie-joukkueen johtaja. Vaatteet vaan päälle ja kyytiä oottamaan. Ja hei, kannattaa nyt laittaa kaikki ne viestit, mitä haluat laittaa. Tästä kun lähetään, niin puhelimet pitää sulkea.

Kaarlo ja sadat muut raviratalaiset istahtavat varustesäkiensä päälle. Onhan se tietysti loogista, että puhelimia ei saa pitää mukana, mutta asia ei ollut edes käynyt hänen mielessään. Erikan viesti aukeaa: *»Hei onks kaikki hyvin sulle tuli vähän nopee lähtö niin ei keritty sanoo heippoja»*, perässä pusuemoji. Kaarlo näpyttelee viestiä vastaukseksi, mutta päätyy poistamaan sen. Hän selaa yhteystietoja puhelimestaan ja kirjoittaa tärkeimmät ylös vihkoon. Erikan kohdalla Kaarlo yrittää taas kirjoittaa viestiä, mutta päätyy nostamaan puhelimen korvalleen.

– Haloo onks kaikki ookoo? Erika vastaa nopeasti, linja ei ehdi tuutata edes yhtä kokonaista kertaa. Kaarlo nielaisee pari kertaa ja hakee varmuudeksi positiivista äänensävyä:

– Joo on. Ei tiiä koska puhelimet kerätään pois, niin soitin. Ehtii sanoo enemmän.

– Hyvä. Että soitit siis, Erika vastaa ja linjalla on hetken hiljaista.

– Voitsä käydä ottaa mun pyykit pois koneesta? Ettei ehi homehtuu, Kaarlo vitsailee. Erikan nauru tarttuu häneenkin.

– Joo totta kai, lataanko kahvinkeitinimen kans? Erika veistelee takaisin, mutta Kaarlo ei keksi enempää vitsejä:

– Mä en tiiä, koska mä voin laittaa viestiä taas. Tai soittaa. Ehkä vasta kun tää on ohi.

– Joo ei se mitään. Mä ymmärrän. Onks nää siis...

– Ei oo ne, Kaarlo kiirehtii vastaamaan.

- Tavalliset heipat siis, hyvä. Nähään taas, rakas.
- Nähään.

Puhelun jälkeen Kaarlo pyyhkii sosiaalista mediaa läpi nyt kun se vielä on mahdollista. Algoritmi näyttää hänelle kuvavirran täynnä Yhdysvaltojen satelliittikuvia ja Telegramista poimittuja videoita, joissa erilaiset sotakoneet matkaavat junien selissä ensin hämäyksenä kohti Ukrainaa, sitten Suomea. Monet tankeista, tykeistä ja ohjuksista ovat kiinalaisia, käyttäjinään *mobikit* eli venäläiset asevelvolliset. Perustamiskeskuksen reserviläisten puhelimien kamerat pysyvät kiinni. Kukaan ei halua auttaa vihollisen tiedustelua. Kutsutaanko heitä vihollisiksi jo nyt? Kaarlo ei osaa sanoa, mutta Putin julistaa suomalaisten fasistien valmistautuvan hyökkäämään Pietariin Naton käskystä. Idässä viholliskuva on selvä.

Iltopäivästä vihreät linja-autot poimivat neljännen panssarijääkärikomppanian raakileen mukaansa. Kaikki sammuttavat puhelimen, osa irrottaa akunkin. Tie vie nimittäin komppanian salaiseen sijoituspaikkaan, joka paljastuessaan saattaisi hyvinkin olla Venäjän ensi-iskujen kohde. Bussin renkaiden alla asfaltti vaihtuu hiekaksi. Nostalgia läikähtää Kaarlon rintakehässä hänen tunnistaessa alueen Selänpään lentokentäksi, intin aikana tutuksi tulleeeksi harjoitusmaastoksi. Lentokenttä-status on tosin enemmän kunnianhimoa kuin todellisuutta, sillä niittyä muistuttava aukio sopii lähinnä helikoptereille ja pienkoneille. On liiankin helppoa kuvitella risteilyohjukset ja rypäleammukset satamaan kentälle. Bussi pysähtyy renkaat rahisten metsään pystytettyjen ja puolipystytettyjen teltojen huomaan. Niiden ympäristössä rynnäkövaunut ja muut ajoneuvot odottavat miehistöjään laajassa puolikaaressa huolellisesti naamioituina möykkyinä. Varusmiesalikersantti opastaa saapujat kohti komentopaikatelttaa ja yliluutnantti Kari Karjalaista.

– Sanosko se, että teidän, meidän, komppanian päällikkö on Karjalainen? Siis se sama AUKin Karjalainen? Kaarlo kysyy.

– Kyllä vaan, aina sama mies, Sampo vastaa.

Yliluutnantti Kari Karjalainen on legendan maineessa ja miehestä kiertää enemmän tarinoita kuin totuuksia. Varmaa on, että panssarijääkärielinjan kouluttaja on vanhan liiton skappari hyvässä ja pahassa. Joukko pudottaa varussäkinsä teltan lähettyville polun varteen, ja ennen kuin he ehtivät päättää kuka menee sisään tekemään ilmoituksen, pomppaa Karjalainen pälvikalju edellä ulos teltasta.

– No nytkö te arvotte siinä, että kuka tekee ilmoituksen ja onko kaikki edes paikalla? Ei tämä hyvin ala jos johtajat hukkaavat toisensa jo tässä vaiheessa. Miten on? Karjalainen tiukkaa, muttei anna tulijoille suunvuoroa. – Ette te oikeastaan voi tietää ketä teitä edes pitäisi täällä olla, kun kaikki eivät listan mukaan ole samaa saapumiserää ja heitinmiehet tulee muutenkin toisesta päästä mäkeä.

Karjalainen laittaa nuuskan huulen kuivattaen ensin ikeniään vetämällä ilmaa sisään kovaäänisesti. Mies tunnetaan pitkistä spontaaneista puheistaan ja ilmeisesti tästä on tulossa sellainen.

– Tilanne on nyt se, että otetaan ihan paperille ylös selvästi tekstaten keitä meitä täällä on. Minä en teitä kaikkia voi tunnistaa, varsinkin kun ei ehditty yhdessä kertaamaan. Vahvuuslaskennan jälkeen katsotaan tehtävät kuntoon, mutta voisin tässä nyt käyttää muutaman sanan. Mitään puhetta en ole valmistellut, mutta jokainen varmaan ymmärtää, että nyt on tosi kyseessä. Meillä on siellä valtionjohto tekemässä hartiavoimin töitä, jotta pahin vältetään. Mutta minulla ei ole pienintäkään epäilystä, etteikö tästä sota tulisi. Me ollaan valmiina. Maavoimien ja koko Puolustusvoimien tehokkainta yksikköä, teräksisen keihään timanttista kärkeä eli Karjalan jääkäriprikaatia perustetaan jo. Luotan teihin kuin itseeni.

Karjalainen pitää dramaattisen tauon ja katsoo paikalliolijoihin.

– Jokaisen teistä olen valinnut komppaniaani henkilökohtaisesti. Me ollaan Kymen jääkäreitä kaikki. Ja meidän yli ei kävellä.

Karjalaisen puhe herättää pientä nyökyttelyä. Laskeva ja nouseva leuka pumpppaa Sampoon luottamusta.

– Martti, tuus käymään ulkona, Karjalainen sanoo. Teltasta kuuluu tyypillistä telttäähräyksen ääntä, ja lievästi vatsakas mies kömpii ulos. Liepeen alta pilkottaa pari kaljatölkkiä, mutta tulija, tai Karjalainen, ei ole ainakaan näkyvästi humalassa.

– Olen luutnantti Martti Ruusunen, monet muistaa ylikersantti Ruususena kaksPSJK:sta. Toimin tämän bändin varapäällikkönä. Tervetuloa kaikki.

Karjalainen jatkaa:

– Kantahenkilökunnan puolesta komppanian johtoon kuuluu myös tulenjohtopäällikkö Ikonen, joka ei ole vielä saapunut varuskunnasta, mutta eiköhän hänkin piakkoin tule.

Karjalainen jatkaa käskyillä: johtajat valmistautuvat vastaanottamaan loput alaisensa ja harjoittelevat saapuneiden kanssa etenemismuotoja, taisteluensiapua ja aseenkäsittelyä. Vaunumiehistöt ja kuljettajat ottavat käyttöön ympäri perustamispaikan metsää naamioverkkojen alle piilotetut rynnäkkövaunut ja muut ajoneuvot.

– Vaunuille ja ajoneuvoille ei ole tehty käyttöönotto-tarkastuksia. Hajauttamisorganisaatio on vain ajanut ne paikalle. Varsinaista vihollisuuhkaa ei ole havaittu, mutta tätä Selänpään lentokentän aluetta vartioi sotilaspoliisien partiot ja Kouvolan alueetta maakuntakomppania. Karjalan prikaatin valmiusyksikkö on vahvistettu valmiuspataljoonaksi ja se on rajalla. Päivän luku on yhdeksän, eli jos joku sanoo viisi, vastaatte neljä. Tuotiin yksiköstä muutama laatikko patruunaa, suosittelen, että otatte kukin muutaman rasian ihan vain varmuudeksi. Älkää pitäkö patruunaa piipussa, mutta älkää unohtako, että tämä on harjoitus vain nimessä. Kysymyksiä?

Käsiä ei nouse, mutta ilmeistä päätellen kenenkään tiedonjano ei ole sammunut. Kaarlo ei kehtaa turhaan nostaa kättään. Karjalainen sanoi jo sodan syttyvän. Sitä paitsi uudessa porukassa ei kannata olla se, joka kysyy tyhmiä kysymyksiä.

– Voitte poistua. Alikersantti Stenfors ja vänrikki Kokkonen, jääkää te tähän hetkeksi.

Karjalainen kuulosti rauhalliselta, mutta Kaarlon reisiin valahtaa silti värinää. Mieleen nousevat harvahkot varusmiespalveluksen aikaiset virheet: Karjalainen ei todellakaan pelkää antaa suoraa palautetta. Muut lähtevät siistissä jonossa teltan kulman kautta pois poimien rasian tai kaksi itselleen.

– Kokkosen Charlie-joukkueessa näyttäisi olevan suurin vajuus, koska kolmosryhmältä puuttuu johtaja. En tiedä mihin alkuperäinen johtaja, alikersantti Koivisto, on siirretty, mutta ei löydy listoilta enää ollenkaan. Kerropas Stenfors Kokkoselle kuka oikein olet.

Kaarlo huokaisee helpotuksesta.

– Herra yliluutnantti, ikää on 28 vuotta ja varusmiespalveluksessa kävin AUKin teidän kurssillanne. Sotakomppaniassa kaksPSJK:ssa olin ryhmänjohtajana. Tänne eksyin Turusta. Meidän komppania taitaa olla poistunut panssarijääkärisijoituksista, sillä muille ei tietääkseni ole tullut kutsuja.

Karjalainen vahvistaa Kaarlon arvelut nyökkäämällä.

– Komppaniaan tulee muitakin alkuperäisen kokoonpanon ulkopuolelta, sillä jotkut ovat siviilissä kerinneet hankkia tärkeän ammatin. Ja ainahan joku jättää tulematta. Muutenkaan kaikkia ei sijoiteta, ainakaan niitä, joilla ei ole homma hanskassa.

Matka teltoille muuttuu tutustumisleikiksi. 24-vuotias Sampo on Kaarloa neljä vuotta nuorempi, molemmat ovat ainakin joskus asuneet Helsingissä ja pitävät koirista. Vänrikin korkeahko otsa saa Kaarloa hymyilyttävän selityksen, kun Sampo kertoo opiskelevansa historiaa. Joukkueenjohtajan jänteväköä olemusta selittää suunnistusharrastus ja laajaa sanavarastoa kirjoittaminen. Pari vuotta sitten opiskeluelämän paineisiin jäänyt salibandy kertoo mistä Kaarlon vyötärölleen kerryttämä lievä elintaso on tullut. Ennen teltoja Sampo pysäyttää kaksikon pakenevaa hiusrajaansa hieraisten.

– Tajuun, että oot vanhempi ja varmaan kokeneempi kun oot kertaamaankin ehtinyt, mutta ei tehä tästä mitään

arvovaltataistelua vahingossakaan. Pitää saada porukka hit-
saamaan yhteen nopeesti.

Kaarlon päänsisäiset kulmakarvat kohoavat, mutta vas-
taus tulee sovittelevaan sävyyn:

– Joo, tärkeintä on, että saadaan kaikki valmiiks sotaan.
Jos se oikeesti tulee.

– Karjalainen ainakin uskoo, että se syttyy.

– No Karjalainen taitaa olla vähän semmonen menneisyy-
den haamu, Kaarlo ehdottaa vitsillään. Toivottavasti Sampo
ei ota liian tosissaan. Onneksi joukkueenjohtaja naurahtaa:

– Haamut on hyvä juttu. Niitä ei voi ampuu, luodit me-
nee läpi.

Kaksi ryhmätelttaa eivät riitä, joten ennusteiden tarkkuudesta
riippuen osa saa tai joutuu nukkumaan ulkona. Reserviläiset
ratkaisevat nukkumapaikat nopealla ja päättäväisellä kivi-
paperi-sakset-turnauksella, jonka alkua viivästyttää eniten
keskustelu siitä, onko peli kivi-sakset-paperi vai kivi-paperi-
sakset. Jälkimmäinen voittaa ja komppania häviää muutaman
minuutin uniaikaa. Häviäjät, eli Kaarlo, Sampo, Petra sekä
muut charlielaiset, raahaavat varusteet ulos yhteen nippuun.
Muutamista puuttuvista vaunumiehistöistä ei ole kukaan
kuullut mitään, mutta tiedossa on, että perustamiskeskuk-
sessa on vielä väkeä. Houkutus avata puhelin on valtava.

– Tavallaan ihan kiva, että kutsu tuli kun sitä lehdissä
ensin niin pitkään spekuloitiin. Ei tartte enää empiä, että
mennäkö vaiko ei, Sampo rikkoo hiljaisuuden. Kaarlo pohtii
kumpaa Sampo tarkoittaa menemisellä: liikekannallepanoa
vaiko sotaa.

– No niinpä, kuhan nyt vaan kaikki tulis. Vittumaista läh-
tee vajaalla vastaan, kun tuntuu, että väkee ei muutenkaan
oo kauheesti, joukkueen varajohtaja Petra vastaa ja päättää
Kaarlon puolesta, että kyse on sodasta. Lähestyvän poltto-
moottorin ääni keskeyttää Charlie-joukkueen pohdiskelut.
Hätäisimmät vilkuilevat aseiden suuntaan, mutta ison tien
suunnasta lähestyy kahden Puolustusvoimien Land Rover
Defenderin siluetti.

– Haloo, onko nelospeksi täällä? kuuluu huhuilu autolta.
– Omia on! Sampo huikkaa äänen tunnistettuaan. Charlie-joukkueen raakile kömpii makuupusseistaan ja otsa-lamppuja napsahtelee päälle yön hämärässä. Käy ilmi, että johtajien, vaunumiehistöjen sekä tulenjohtajien rippeet olivat päässeet perustamiskeskuksesta vasta alkuyöstä, mutta olivat onnistuneet pummimaan kyydin Selänpäälle sitä suojaavalta sotilaspoliisiyksiköltä. Petra haluaa vaunumiehistöään, ykkösryhmän johtaja Cixin ja Sampo kättelevät. Sampo kaivaa paperinivaskansa reisitaskustaan karttataskun välistä.

– Nyt kun meillä on kaikki johtajat paikalla, niin voitaisiin oikeestaan käydä läpi huomista päivää, hän sanoo ja näyttää »johtajat kokoon» -käsimerkkiä.

– Samalla jaotuksella mennään kuin intissä *back in the day*. Tai no, eihän siitä ole vasta kuin pari, kolme vuotta. Joukkuetta varajohtaa vänrikki Petra Savolainen, joka myös vastaa vaunujen yhteistoiminnasta.

Petra nyökkää terävästi vaaleat letit viuhuen. Kaarlo poh-tii, että onko muita päätä lyhyempi Petra alun perin valittu rynnäkkövaunumiehistöihin juuri kroppansa takia: pienempi ihminen mahtuu vaunun sisälle paremmin, mutta voimaa Petralla näyttäisi olevan riittävästi ilman vaunun dieselmoottoriakin.

– Ykkösryhmää johtaa kersantti Cixin Liu, muistutas menikö toi ääntäminen oikein.

– Joo meni, eli »*TshiiZin*», Cixin ohjeistaa, ja paksut Pringles-viikset leviävät hymyyn.

– Kakkosryhmää kipparoi kersantti Olli Virtanen.

Olli viittaa kuin ala-asteen nimenhuudossa. Tarkemmin katsoen Ollin hiusmalli onkin höyläkalju ja pääläen sänki koostuu vain hyttysistä.

– Kolmosryhmää johtaa uusi kaveri, alikersantti Kaarlo Stenfors. Ja ennen kuin kysytte missä Koivisto, niin sanon suoraan etten tiedä. Ei ole tulossa. Kaarlo, tiedoksi sulle, ryhmän vaunuasioista vastaa kersantti Aleksi »Arlboro» Saarinen.

– Sano Arlboro vaan, elikkä radios tietty Charlie nollakolme, Arlboro esittäytyy vain muutamaa tuntia aikaisemmin

pois ajamansa parran muistoa hivellen. Kaarlolle Arlboro on kuin Petran vastakohta: pitkä ja laiha kuin pakkaseen unoh-
tunut kettinki.

– Kaarlo tai Stenfors käy oikeen hyvin ja verkossa Charlie kolme. Hauska tavata, Kaarlo nielaisee, – vaikka ei tavallaan hauska näissä merkeissä.

– Ei kuule tää o täydelliset merkit tavata. Mie, Pekka ja Tomppa ollaa *heittä-mäl* tän komppanian paras vaunumiehistö, mahdollisest koko prikaatin. Tää o kuules sama ko sie pääsisit itte Kimi Räikköse kyytii.

Petran vaunumiehistön täydellisen yhtäaikainen yskäisy paitsi heittää pienen vastaväitteen Arlborolle antaa myös hyvän kuvan kolmikon yhteiselistä. Kaarlo yrittää painaa nimiä mieleensä, mutta muistettavaa on liikaa tulevalle opet-
tajallekin.

– Vaunut on naamioverkkojen alla tässä väistöalueen ympäristössä. Heti tämän jälkeen Petra näyttää paikat lopuille vaunumiehistöille, Sampo jatkaa ja tarjoaa patruunarasioita saapujille.

– Tuota meil ei oo aseita, Arlboro huokaisee.

– Miten niin ei ole aseita? Ei sieltä Perkistä päässyt kukaan ilman aseita läpi. Jakovat RK62 Miket myös vaunumiehille, hämmentynyt Sampo tiukkaa.

– Siinä tais käyvä nii, että Perkist loppu aseet.

– On se nyt vittu, Petra puuskaisee tiivistäen kaikkien mietteet. Sampo päättelee briiffin:

– Eipä tässä kai sitten muuta. Keksitään teille ne aseet ensi tilassa ettei tartte heitellä käpyjä. Ollaan ylhäällä kello 7.00 ja toivotaan, että joku lähettää tänne ruokaa. Jos uni ei maita, niin laittakaa taisteluväriä valmiiksi. Tilaisuus on päätty-
nyt.

Käskynjaon jälkeen tupakkaa polttava Arlboro miehistöineen piirittää Kaarlona, joka aloittaa kysymällä suoraan lempinimestä.

– Äh hyö alko jo yläasteel käyttää tuot ko Alekseja ja Saarisia o maailmas nii paljo.

Arlboro alleviivaa nimeään sytyttämällä uuden savukkeen heti edellisen perään.

– Ahaa no mikäs siinä, Arlboro siis! Mites, ööh, Pekka ja Tomppa? Ja Tomppa oli kuski?

– Ajaja. Vaunua *ajetaan*. Me ei olla mitää vitun gonakuskeja. Mutta Tompaksi ne sanoo.

– Ainiin joo sori unohtu.

– Pekaksi on aina kutsuttu ja se sopia. Kuka itse oletkaan?

Kaarlo kertaa perustietonsa ja sanoo, ettei hänkään tiedä Koivistosta mitään.

– Hää on hyvä jätkä. Ei jättäis tulematta ilma hyvää syytä, Arlboro lisää. Kaarlo pelkää kuulostaneensa liian ehdottomalta ja kiirehtii paikkaamaan sanomisiaan:

– Siis totta kai, en mä sitä sillein tarkottanu. Meinasin vaan, että mulla ei oo täs osaa eikä arpaa.

Arlboro nyökyttelee käsi savuketta heilutellen. Vaunun ampuja Pekka jatkaa:

– Selvä se. Tässä on ollut kaikki tosi pitkä päivä, eiköhän ole parasta ottaa pieni *nightcap*.

Charlie kolme -ryhmä katsoo toisiaan kuin salaliittolaiset. Pekka kaivaa repustaan pullon jotain todella laadukasta konjakkia.

– Isä antoi tämän. Kai se ajatteli, että kun poika lähtee kovat neuvottelut valtakunnan rajalle, niin tarvitsee diplomatian kaveriksi kunnon tarjoilu, Pekka kertoo ja antaa samalla selityksen takeltelevälle suomen kielelleen: lapsuus ja nuoruus menivät diplomaatti-isän mukana kaukomailla.

TARINA SODASTA, JONKA PITI OLLA MAHDOTON

2020-luvun lopulla kansainvälinen tilanne kiristyy, kun Kiina saartaa Taiwanin ja Venäjä kokoaa joukkonsa Suomen rajalle. Nato-maiden ja Yhdysvaltojen kipuillessa idän ja lännen välillä on Suomi pian pakotettu aloittamaan epävirallisen liikekannallepanon.

Myös turkulainen opettajaopiskelija Kaarlo saa käskyn rintamalle. Joukkueenjohtajien, Sampon ja Petran, alaisuudessa Kaarlo johtaa ryhmäänsä, johon kuuluvat mm. vakavamielinen Noora, yli-rento Santanen, alakuloisuuteen taipuvainen Karim, lapsena huostaanotettu Arlbora sekä Sysimetsä, lahtelainen hyvässä ja pahassa.

Yö joka lankesi yllemme on vahvoihin henkilö-hahmoihin luottava toiminnallinen sotaromaani tilanteesta, jonka olisi toivonut pysyvän painajaisena. Mikko Koho kirjoittaa henkeäsalpaavasti sodan mielettömyydestä ja sen vaatimasta hinnasta.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-51906-6